

тактической адаптивной политики предприятия в условиях ограниченности источников финансирования.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, инвестиционная программа, техническое перевооружение, предприятие, энергоснабжения.

Marchenko V.M.

doctor of science, Economics, professor NTUU «KPI»

Savonik L.M.

student FMM NTUU «KPI»

AREAS OF INVESTMENT ENTERPRISES SUPPLY

Poor quality of power transmission by power enterprises in some regions of Ukraine requires decisive actions in ensuring consistency between the price of electricity and its quality. The quality of electricity transmission to the consumer depends on the technical equipment for the transfer. Therefore, investment companies supply should be directed to the support of process and electrical upgrades of existing equipment.

The paper examines the main areas of investment program of energy companies formed in agreement with the technical state enterprises and the priorities of their development.

The economic analysis of the investment program based on PJSC «Ternopiloblenergo» as an example. That showed a funds limitation for its financing and tactical direction of adaptive enterprise policy in the context of limited funding.

Keywords: investing, investment program, modernization, enterprise, supply.

Манцевич Ю.М.

д.е.н., доцент, завідувач секретаріату Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства та регіональної політики Верховної Рада України

СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

У статті доводяться переваги управління інноваційними процесами на регіональному рівні. Дано визначення стратегії інноваційного розвитку регіону. Визначені переваги, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів на регіональному рівні порівняно з макрорівнем. Доведено, що реалізація стратегії інноваційного розвитку регіонів в умовах інтеграційного вибору держави вимагає створення сприятливих інституційних умов. На основі аналізу виділено ряд факторів, що зумовлюють вдосконалення стратегічного інструментарію регіонального рівня.

Ключові слова: регіон, інноваційний розвиток, стратегія, управління, регіональний розвиток, інноваційний процес

Вступ. Ефективність державного управління інноваційними процесами стає вагомою за умов стратегічного підходу до визначення та реалізації інноваційних пріоритетів розвитку регіонів, ефективних моделей управління, орієнтованих на результати. Натомість в державі тривалий період застосовували короткострокове кон'юнктурне планування, спрямоване на покращення економічної кон'юнктури впродовж одного року шляхом узгодження видатків і дефіциту держбюджету з обмеженим колом макроекономічних показників. Лише з 2010 р. активізувалася робота щодо запровадження системи стратегічного управління в практиці роботи органів державної влади і створення ієрархії стратегій і планів різних рівнів управління, а також інструментів їх реалізації та оцінки досягнутих цілей. Було змінено підхід до розробки програм і прогнозів – передбачено перехід від річного до довго- і середньострокового планування. Обов'язковою стала розробка та ухвалення Верховною Радою стратегії розвитку України на десять років та відмова від річних державних програм економічного й соціального розвитку як морально застарілих.

Серед науковців, які приділяють значну увагу питанням регіональної економіки, необхідно відзначити О. Амошу, П. Беленького, П. Бубенка, З. Варналія, В. Василенка, С. Вовканича, З. Герасимчук, М. Долішнього, С. Злупка, Б. Кваснюка, М. Козоріз, Ю. Макогона, В. Мельника, О. Осауленка, В. Пилу, В. Поліщука, В. Симоненка, Д. Стеченка, М. Тимчука, В. Чужикова, М. Чумаченка, А. Шевчук та ін. Як наслідок, за останні роки із проблематики стратегії регіонального розвитку з'явилися праці, підготовлені як колективами авторів [2; 3; 5; 6; 9; 11], так і окремими дослідниками [1; 4; 7; 8; 10]. Проте, незважаючи на стійкий інтерес до проблеми інноваційного розвитку регіонів, велика кількість аспектів залишається недостатньо дослідженими та потребує подальшого опрацювання, особливо відносно стратегічного інноваційного розвитку регіонів.

Постановка завдання. У даній статті поставлені такі завдання: дати визначення стратегії інноваційного розвитку регіону, а також на основі визначення переваги, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів довести необхідність управління інноваційними процесами на регіональному рівні.

Результати дослідження. У науковій літературі є різні підходи щодо визначення стратегії:

- шляхом її ідентифікації з планом або його окремими елементами;
- трактування стратегії як визначення цілей і методів (чи способів) їх досягнення;
- набір принципів для прийняття рішень; лінія поведінки суб'єкта господарювання. Проте названі підходи не суперечать один одному,

відображаючи різні аспекти стратегії взагалі та стратегії інноваційного розвитку регіонів зокрема.

Отже, на думку авторів, стратегія інноваційного розвитку регіону – це стратегічний план дій, спрямований на розвиток потенціалів регіонів, що забезпечить збалансований розвиток усіх сфер регіональної системи (соціальної, економічної, культурної).

Формування та впровадження стратегії інноваційного розвитку регіонів також зумовлюється рядом факторів:

- низькою ефективністю реалізації розроблених стратегій їх соціально-економічного розвитку,
- неефективністю використання наявних ресурсів територій, а також інтелектуального капіталу;
- поглибленням диспропорцій регіонального розвитку.

На сучасному етапі економічне зростання можливе лише в умовах інноваційних перетворень. Стратегія інноваційного розвитку регіонів за своєю сутністю є стратегією мезорівня, будучи своєрідною сполучною ланкою між макроекономічною стратегією на регіональному рівні і державною політикою розвитку регіонів.

До переваг, що зумовлюють розвиток інноваційних процесів на регіональному рівні порівняно з національним, можна віднести такі особливості:

- 1) сукупна близькість великої кількості виробників різних галузей, що своєчасно пропонують спеціалізовані товари і послуги та гнучко відповідають на зміни попиту;
- 2) залучення регіональних суб'єктів до транснаціональних мереж;
- 3) поява локальних фондів робочої сили з концентрацією специфічних навиків і форм навчання;
- 4) культурна та інституційна інфраструктура, яка постійно виникає всередині і навколо промислових кластерів і яка дуже важлива для ефективної роботи єдиної локальної соціально-економічної системи;
- 5) розвиток довіри між регіональними економічними суб'єктами.

У свою чергу, формування стратегій на регіональному рівні допоможуть:

- зменшити ступінь диспропорцій у розвитку регіонів;
- стимулювати розвиток тих територій, які з певних причин не можуть працювати в режимі саморозвитку;
- створити умови для виникнення та функціонування потенційних «точок росту», розвиток яких є значущим для регіонів.

Формування стратегії інноваційного розвитку регіонів, на наш погляд, повинно відбуватися не з опорою на значні фінансові і технологічні ресурси, тобто матеріальні переваги, а з акцентом на переваги інтелектуального капіталу регіонів.

Реалізація стратегії розвитку ПСР в умовах інтеграційного вибору держави вимагає створення сприятливих інституційних умов в регіонах. Для всіх регіонів це:

- 1) зниження адміністративних бар'єрів для розвитку науково-інноваційної діяльності;
- 2) реалізація конкретних кроків по підвищенню довіри інвесторів до влади;
- 3) розвиток доступної інноваційної інфраструктури з дотриманням принципів системності і саморозвитку.

Вказані заходи сприятимуть активізації науково-інноваційної діяльності регіонів, залученню інвестицій у високотехнологічні сектори економіки, формуванню інноваційної інфраструктури, спроможності регіонів до виробництва інноваційної продукції тощо.

Висновки. Таким чином, стратегії інноваційного розвитку регіонів будуть дієвими тоді, коли вони сформовані на принципах балансу інтересів суб'єктів регіонів, орієнтації на довгостроковий результат, поєднання ринкової саморегуляції і регіонального управління інноваційними процесами, прозорості і демократичності ухвалення рішень.

Саме у такому випадку реалізація стратегій інноваційного розвитку регіонів стане дієвим інструментом не тільки через закріплення розмежування владних повноважень, але й через посилення ролі і значення регіонального рівня управління соціально-економічним розвитком на конкретній території. В умовах інтеграційного вибору держави діяльність регіональних структур повинна характеризуватися адаптивністю, високою ефективністю, здатністю швидко реагувати на зміни ендогенного і екзогенного характеру, використанням передових методів регулювання, що стає можливим за рахунок розробки та реалізації стратегії інноваційного розвитку регіонів.

Стратегії інноваційного розвитку регіонів допоможуть формуванню сприятливого підприємницького середовища, мотивації органів місцевого самоврядування, а також суб'єктів регіонів, забезпеченню наявних природних, матеріальних, трудових, фінансових, інтелектуальних ресурсів та ефективному їх використанню.

Список використаних джерел

1. Буркинський Б.В. Інноваційна стратегія у соціально-економічному розвитку регіону /Б.В. Буркинський, Є.В. Лазарева / – Одеса: ІПРЕД НАН України, 2007. – 140 с.
2. Герасимчук З.В. Конкурентоспроможність регіону: теорія, методологія, практика /З.В. Герасимчук, Л.Л. Ковальська / Монографія / – Луцьк: «Надстир'я», 2008. – 243 с.
3. Герасимчук З.В. Організаційно-економічний механізм становлення інноваційного потенціалу регіону /З.В. Герасимчук, Н.С. Куцай / Монографія / – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2011. – 216 с.
4. Голікова Т.В. Державне управління територіальним економічним розвитком: теорія і практика / Т.В. Голікова/ Монографія. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 296 с.
5. Дуленко А.Л. Инновационному процессу – новое экономическое мышление. Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практика / А.Л. Дуленко, П.Т. Бубенко, А.Д. Кашпур/ Монографія. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 404 с.

6. Інноваційний ресурс господарського розвитку / Монографія / За ред. В.П. Мельника. – К.: Об'єднаний ін-т економіки НАН України, 2005. – 363 с.
7. Ляшенко О.М. Моделі кластеризації та трансферу технологій в умовах глобального середовища / О.М. Ляшенко / Монографія. – Тернопіль: економічна думка, 2007. – 366 с.
8. Проданова Л.В. Пріоритети регіонального розвитку України і проблеми формування регіональної політики / Л.В. Проданова // Вісник соціально-економічних досліджень Одеського державного економічного університету. Вип. 27, 2009. – С. 271-274.
9. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку / Монографія / За ред. З.С. Варналія. – К.: Знання України, 2005. – 498 с.
10. Уманець Т.В. Регіональний економічний розвиток України: теоретичні основи управління, інтегральна оцінка, діагностика / Т.В. Уманець / – Донецьк: «ВіК», 2007. – 340 с.
11. Управління інноваційними процесами в регіонах / Монографія. / За ред. М.А. Козоріз і Т.С. Смовженко. – Львів: ЛБІ НБУ, 2006. – 263 с.

Манцевич Ю.Н.

д.э.н., доцент, Заведующий секретариатом Комитета по вопросам строительства, градостроительства и жилищно-коммунального хозяйства и региональной политики Верховной Рады Украины

СТРАТЕГИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ УКРАИНЫ

В статье доказывается преимущество управления инновационными процессами на региональном уровне. Дано определение стратегии инновационного развития региона. Определенные преимущества, обуславливающие развитие инновационных процессов на региональном уровне. Доказано, что реализация стратегии инновационного развития регионов в условиях интеграционного выбора государства требует создания благоприятных институциональных условий. На основе анализа выделен ряд факторов, обуславливающих разработки стратегического инструментария регионального уровня.

Ключевые слова: регион, инновационное развитие, стратегия, управление, региональное развитие, инновационный процесс

Mantsevich Y.N.

STRATEGY OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF REGIONS OF UKRAINE

In this paper we prove the necessity of innovative process management at the regional level. The definition of the strategy of innovative development of the region. Certain advantages that contribute to the development of innovative processes at regional level compared to the national as well as factors that contribute to the formation and implementation of the strategy of innovative development of the regions. Based on the analysis identified a number of factors contributing to the development of strategic tools at the regional level.

Keywords: region, innovative development, strategy, management, regional development, innovation process

Пархоменко Т. В.
магістр ФММ НТУУ «КПІ»

Красношاپко В. В.
к.т.н., доцент ФММ НТУУ «КПІ»

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Дослідження комплексного підходу до аналізу інноваційної діяльності підприємства та оцінки ефективності інновації. Відслідковано поетапність виконання комплексного аналізу підприємства. Виявлено, що ефективність інновації являє собою величину, яка визначає конкретну спроможність інновацій утримати певну кількість матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, беручи до уваги, що розрахунок проводиться на одиницю створених продуктів, структур чи технічних систем.

Ключові слова: ефективність, оцінка, інновація, діяльність.

Вступ. Наявність постійного нестабільного економічного становища інновацій є головним чинником, який підтримує стрімкий розвиток та зростання результатів функціонування різних господарюючих суб'єктів на ринку й економічної системи. Якщо відбувається перехід економіки держави та господарюючих суб'єктів до інноваційних моделей розвитку, то стрімко зростає роль точного та системного аналізу інноваційних проектів, затверджених на підприємстві. Результати їх впровадження залежать від специфіки галузі та швидких змін зовнішнього середовища.

Аналіз інновацій та оцінка ефективності їх реалізацій на підприємстві відображується у наукових працях дослідників, а саме, І. Р. Бузько, Г. О. Голубченко [1], Ю. О. Гохберг [3], А. А. Крилова [4, 5], Б. А. Райзберга [6], А. А. Пересади [7], Д. П. Ендрю [8], Д. Хомутського [9].

Але відображення результатів впровадження оцінювання ефективності інновацій у економічних працях не завжди має комплексний характер.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає у розробці повного аналізу інноваційної діяльності організації, поділу його на етапи та розробці алгоритму проведення оцінювання інноваційної діяльності, беручи за основу економічний та неекономічний ефект від впровадження інновації на підприємстві.

Результати дослідження. Ефективність інноваційних технологій створює можливість до отримання конкурентних переваг: покращення конкурентної ситуації на ринку продукту й фінансової сторони, зростання виробничого та потенціалу працівників, а також вимагає затрат ресурсів й